

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»
КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ І
АДМІНІСТРУВАННЯ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Руслан ПАПІРНИК

« *Ох* » *вересень* 2020 року

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СТАЛІЙ ЕКОЛОГОЗБЕРЕЖУЮЧИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНІВ**

спеціальність	281 «Публічне управління та адміністрування»
освітньо-професійна програма	«Управління та адміністрування регіональних економічних систем»
освітній ступінь	бакалавр
форма навчання	денна
розробники	Юлія ОРЛОВСЬКА Світлана МАЩЕНКО Крістіна ДРИГОЛА

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Сталий екологозбережувачий розвиток регіонів» складена відповідно до освітньої програми підготовки бакалавра за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», в межах якої розкриваються науково-методологічні та теоретично-практичні засади екологозбережувачого розвитку регіонів та методи й стратегії впровадження цих положень в регіональних програмах розвитку.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			VIII	
Всього годин за навчальним планом, з них:	135	4,5	135	
Аудиторні заняття, у т.ч:	60		60	
лекції	30		30	
лабораторні роботи	-		-	
практичні заняття	30		30	
Самостійна робота, у т.ч:	75		75	
підготовка до аудиторних занять	20		20	
підготовка до контрольних заходів	15		15	
виконання курсового проекту або роботи	-		-	
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	10		10	
підготовка до екзамену	30		30	
Форма підсумкового контролю			екзамен	

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: опанування найважливіших теоретичних концепцій сталого екологозбережувачого розвитку, за рахунок висвітлення особливостей застосування цих концепцій на територіальному рівні та огляду практичного впровадження механізмів і елементів екологозбережувачого розвитку в стратегіях регіонального розвитку.

Завдання дисципліни: опанування основних теоретично-методологічних основ концепції сталого екологозбережувачого розвитку в розрізі трьох компонентів: економічного соціального та екологічного; дослідження особливостей та методології оцінки кожної зі складових екологозбережувачого розвитку; проведення компаративного аналізу рівня екологозбережувачого розвитку територій на міжнародному та національному рівні; огляд сучасної системи підходів до визначення та оцінки екологозбережувачого розвитку; аналіз екологозбережувачого розвитку регіонів України та огляд моделей управління сталими регіональними системами.

Пререквізити дисципліни: теоретичні знання та практичні вміння набуті під час вивчення дисциплін «Економіка зарубіжних країн», «Децентралізація та розвиток місцевого самоврядування», «Статистика», «Регіональна економіка», «Основи регіональної економічної політики», «Управління та адміністрування регіональних економічних систем».

Постреквізити дисципліни: набуті знання та вміння з дисципліни сформулюють необхідний інструментарій для оцінки екологозбережувачого розвитку регіонів та становитимуть базу для подальшого вивчення дисциплін, передбачених освітньою програмою, а саме: «Регіональна політика екологічного будівництва», «Зелене будівництво в країнах ЄС», «Регіональна політика енергозбереження».

Компетентності.

Спеціальні (фахові) компетенції:

СК-25. Здатність здійснювати публічне управління та адміністрування на засадах сталого екологозбережувачого розвитку.

Заплановані результати навчання.

РН-42. Оцінювати та розробляти політику екологозберігаючого розвитку регіонів.

Методи навчання:

- словесні: лекція (вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу; оглядові лекції з використанням опорного конспекту; лекції-дискусії; лекції-візуалізації із використанням мультимедійних технологій;

- практичні (практична робота, ділові ігри, вирішення задач та ін.),
- наочні (ілюстрація, спостереження, демонстрація,
- відеометод (показ, пред'явлення матеріалу).

Форми навчання: фронтальні, колективні, групові, індивідуальні, аудиторні, позааудиторні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль 1. Теоретично-практичні засади концепції екологозбережувачого розвитку					
Теоретико-емпіричні основи концепції сталого розвитку	14	4	4	-	6
Методологія оцінки економічної складової сталого розвитку	14	4	4	-	6
Методологія оцінки соціальної складової сталого розвитку	14	4	4	-	6

Методологія оцінки екологічної складової сталого розвитку	14	4	4	-	6
Усього годин за змістовим модулем 1	56	16	16	-	24
Змістовий модуль 2. Аналіз екологозбережувачого розвитку територій та методів його управління та адміністрування					
Аналіз рівня сталого екологозбережувачого розвитку країн світу	14	4	4	-	6
Сучасна система підходів до оцінки сталого розвитку регіонів	14	4	4	-	6
Оцінка рівня сталого екологозбережувачого розвитку регіонів України	14	4	4	-	6
Публічне управління та адміністрування сталим розвитком регіонів України	7	2	2	-	3
Усього годин за змістовим модулем 2	49	14	14	-	21
Підготовка до екзамену	30	-	-	-	30
Усього годин	135	30	30	-	75

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1,2	Теоретико-емпіричні основи концепції сталого розвитку	4
3,4	Методологія оцінки економічної складової сталого розвитку	4
5,6	Методологія оцінки соціальної складової сталого розвитку	4
7,8	Методологія оцінки екологічної складової сталого розвитку	4
9,10	Аналіз рівня сталого екологозбережувачого розвитку країн світу	4
11,12	Сучасна система підходів до оцінки сталого розвитку регіонів	4
13,14	Оцінка рівня сталого екологозбережувачого розвитку регіонів України	4
15	Публічне управління та адміністрування сталим розвитком регіонів України	2
Усього годин		30

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1,2	Теоретико-емпіричні основи концепції сталого розвитку	4
3,4	Методологія оцінки економічної складової сталого розвитку	4
5,6	Методологія оцінки соціальної складової сталого розвитку	4
7,8	Методологія оцінки екологічної складової сталого розвитку	4
9,10	Аналіз рівня сталого екологозбережувачого розвитку країн світу	4
11,12	Сучасна система підходів до оцінки сталого розвитку регіонів	4
13,14	Оцінка рівня сталого екологозбережувачого розвитку регіонів України	4
15	Публічне управління та адміністрування сталим розвитком регіонів України	2
Усього годин		30

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	20
2	Підготовка до контрольних заходів	15
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях: Біоекономіка як основа екологозбережуючого розвитку. Роль зеленої економіки як базису до сталого зростання. Екологозбережувачий розвиток старопромислових регіонів.	10 4 4 2
4	Підготовка до екзамену	30
Усього годин		75

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Під час вивчення даної дисципліни використовуються такі методи контролю: усний, письмовий, тестовий, практична перевірка, а також методи самоконтролю та самооцінки.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1. Теоретично-практичні засади концепції екологозбережуючого розвитку

Максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка поточного контролю 1 (ПК1) складається із:

-присутності студента на всіх лекціях (1 лекційне заняття – 1 бал) – максимальна кількість – 8 балів;

-присутності студента на всіх практичних заняттях (1 практичне заняття – 1 бал) – максимальна кількість 8 балів;

- підготовки та захисту доповіді за обраною темою (максимальна кількість балів – 14 балів). Доповідь оцінюється за такою градацією балів:

-повністю розкрито зміст теми, правильні відповіді на всі додаткові запитання – 14 балів;

-повністю розкрито зміст теми доповіді, загалом правильні відповіді на питання, але з помилками, які стосуються базових знань з положень розкритої теми – 8-13 балів;

-не повністю розкрито зміст теми доповіді, неправильні відповіді на більшість додаткових питань – 1-7 балів;

-не розкрито зміст теми доповіді, неправильні відповіді на питання – 0 балів.

-контрольної роботи в письмовій формі (максимальна кількість балів – 70 б).

Контрольна робота складається з 20 тестових завдань та 1 практичного завдання у формі задачі.

Студент отримує по 3 бали за правильну відповідь на кожне з тестових питань, або 0 балів в разі неправильної відповіді (максимальна кількість балів за правильні відповіді на всі тестові питання – 60 балів).

Практичне завдання максимально оцінюється в 10 балів:

-правильний алгоритм розв'язання, правильні розрахунки – 10 балів;

-правильний алгоритм розв'язання, правильні, але незакінчені розрахунки – 7-9 балів;

-правильний алгоритм розв'язання, правильний початок розрахунків – 1-6 балів;

-неправильний алгоритм розв'язання, неправильні розрахунки – 0 балів.

Змістовий модуль 2. Аналіз екологозбережуючого розвитку територій та методів його управління та адміністрування

Максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка поточного контролю 2 (ПК2) складається із:

- присутності студента на всіх лекціях (1 лекційне заняття – 1 бал) – максимальна кількість – 7 балів;
- присутності студента на всіх практичних заняттях (1 практичне заняття – 1 бал) – максимальна кількість 7 балів;
- підготовки та захисту доповіді за обраною темою (максимальна кількість балів – 16 балів). Доповідь оцінюється за такою градацією балів:
 - повністю розкрито зміст теми, правильні відповіді на всі додаткові запитання – 16 балів;
 - повністю розкрито зміст теми доповіді, загалом правильні відповіді на питання, але з помилками, які стосуються базових знань з положень розкритої теми – 10-15 балів;
 - не повністю розкрито зміст теми доповіді, неправильні відповіді на більшість додаткових питань – 1-9 балів;
 - не розкрито зміст теми доповіді, неправильні відповіді на питання – 0 балів.
- контрольної роботи в письмовій формі (максимальна кількість балів – 70 б).

Контрольна робота складається з 20 тестових завдань та одного практичного завдання у формі задачі.

Студент отримує по 3 бали за правильну відповідь на кожне з тестових питань, або 0 балів в разі неправильної відповіді (максимальна кількість балів за правильні відповіді на всі тестові питання – 60 балів).

Практичне завдання максимально оцінюється в 10 балів:

- правильний алгоритм розв'язання, правильні розрахунки – 10 балів;
- правильний алгоритм розв'язання, правильні, але незакінчені розрахунки – 7-9 балів;
- правильний алгоритм розв'язання, правильний початок розрахунків – 1-6 балів;
- неправильний алгоритм розв'язання, неправильні розрахунки – 0 балів.

Екзамен. Навчальним планом з дисципліни «Сталий екологозбережувачий розвиток регіонів» передбачено складання екзамену. Екзаменаційний білет складається з 20 тестових питань. Студент отримує по 5 балів за правильну відповідь на кожне з тестових питань, або 0 балів в разі неправильної відповіді (максимальна кількість балів за тестові питання – 100 балів). Загальна максимальна кількість балів за екзаменаційну роботу – 100 балів, в разі правильних відповідей на всі тестові питання.

Підсумкова оцінка з дисципліни «Сталий екологозбережувачий розвиток регіонів» складається як середньоарифметична за змістовим модулем 1, змістовим модулем 2 та екзаменом.

11. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента, прозорість оцінювання, інформування та реалізацію політики академічної доброчесності.

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти та викладачі діють відповідно до нормативної бази академії. Студенти мають дотримуватися правил поведінки на заняттях згідно Статуту Академії. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Порядок зарахування пропущених занять: пропуски занять реєструються викладачем у навчальному журналі. Кожне пропущене заняття має бути відпрацьоване, що передбачає відпрацювання лекційного заняття методом усного опитування з основних положень теми. Відповідно за кожне відпрацьоване заняття студент отримує 1 бал. Можливим є одночасне опитування з декількох пропущених занять. Практичні заняття відпрацьовуються методом підготовки реферативної роботи на тему, яка узгоджується з викладачем відповідно до тематики пропущених практичних занять.

У разі наявності невідпрацьованих пропусків занять студент не допускається до складання підсумкової контрольної роботи. Рішення про умови складання модульного

контролю студентами, що не з'явилися на модульний контроль з поважних причин, приймається деканом. У цьому випадку викладач може оцінювати модуль з розрахунку 100 балів.

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами. Студенти мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності ПДАБА ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки, а саме:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації;

- надання згоди на перевірку письмових робіт студентів на антиплагіат за допомогою відповідного програмного забезпечення.

У випадку надзвичайних ситуацій (епідемії, пандемії, стихійного лиха, введення надзвичайного стану і т.д.) студенти повинні дотримуватися правил поведінки, які встановлені відповідними інструкціями в ситуаціях, що наступили.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Кононенко О. Ю. Актуальні проблеми сталого розвитку: навчально-методичний посібник / О. Ю. Кононенко. – К.: ДП «Прінт сервіс», 2016. – 109 с.
2. Стале ендегенне зростання регіонів України в умовах децентралізації: монографія / ред. д.е.н., проф. І. З. Сторонянська. Львів, ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України. 2019. 501с. (Серія «Проблеми регіонального розвитку»).
3. Концептуальні основи формування системи управління сталим розвитком еколого-економічних систем [Текст]: монографія / В. С. Загорський. — Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2018. — 336 с.
4. Бабець І. Г. Сталий розвиток і безпека регіону: навч. посібник / І. Г. Бабець - Львів : ЛДУВС, 2015. - 268 с.
5. Гречко Т. К. Публічне управління в забезпеченні сталого (збалансованого) розвитку / Т. К. Гречко, С. А. Лісовський, С. А. Романюк: навчальний посібник. – Херсон: Грін Д.С., 2015. – 264 с.
6. Наукові засади розробки стратегії сталого розвитку України: монографія. – Одеса: ІПРЕД НАН України, 2012. – 714 с.
7. Сталий розвиток промислового регіону: соціальні аспекти: С77 моногр. / О. Ф. Новікова, О. І. Амоша, В. П. Антонюк та ін.; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. – Донецьк, 2012. – 534 с.
8. Сталий розвиток – XXI століття: управління, технології, моделі. Дискусії 2016: колективна монографія / Андерсон В.М., Балджи М.Д., Баркан В.І. [та ін.]; Інститут телекомунікацій та глобального інформаційного простору НАН України; НТТУ «Київський політехнічний інститут»; Вища економікогуманітарна школа / за наук.ред. проф. Хлобистова Є.В. – Черкаси: видавець Чабаненко Ю., 2016. – 590 с.
9. Ткачук А. Місцевий та регіональний розвиток. Участь громадян у місцевому розвитку. Практичний посібник для практичних людей / А. Ткачук. – К. : ІКЦ «Легальний статус», 2012. – 144 с.

10. Організаційно-економічні та правові механізми забезпечення сталого розвитку територіальної громади: монографія / Загорський В. С., Брусак Р. Л., Матвійшин Є. Г. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2009. 348 с.
11. Фінансова система регіонів: проблеми та перспективи : монографія [Текст] / Богдан Н. І., Віленчук О. М., Дейнеко Л. В. та ін. ; за заг. ред. А. Б. Кондрашихіна, В. К. Присяжнюка. – К. : АМУ, 2014. – 543 с.
12. Гречко Т. К., Лісовський С. А., Романюк С. А., Руденко Л. Г. П 88 Публічне управління в забезпеченні сталого (збалансованого) розвитку : [навч. посіб.] / Т. К. Гречко, С. А. Лісовський, С. А. Романюк, Л. Г. Руденко. – Херсон : Гринь Д. С., 2015. – 264 с.
13. Архітектура управління збалансованим розвитком національної економіки/ кол. моног. за ред. . Т. Л.Желюк.- Тернопіль: Крок, 2017.- 337с.

Допоміжна

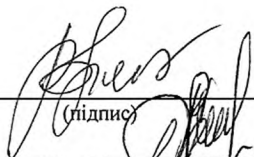
1. Алимов О. М. Потенціал сталого розвитку України на шляху реалізації інтеграційного вибору держави / О. М. Алимов - Київ: ДУ Ін-т економіки природокористування та сталого розвитку НАН України, 2014. - 518 с.
2. Куценко В.І. Сталий розвиток: стратегія і тактика формування через призму соціогуманітарної сфери / В.І. Куценко – К.: ДУ ІЕПСР НАН України, 2012. - 167 с.
3. Соціальна, поведінкова, адаптивна економіка: теорія та практика / авт. кол. О. І. Павлов, Т. А. Кулаковська, В. А. Самофатова [та ін.]; за ред. О. І. Павлова – Одеса: Астропринт, 2016 – 172 с.
4. Лопатинський Ю.М. Детермінанти сталого розвитку аграрних підприємств [Монографія]/ Ю.М. Лопатинський, С.І. Тодорюк.- Чернівці: Чернівецький нац. н-т, 2015.-220с.
5. Сталий розвиток територіальної громади: управлінський аспект. / [Ю.О. Куц, В. В. Мамонова, О. К. Чаплигін та ін.]; за заг. ред. Ю. О. Куца, В. В. Мамонової; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Харк. регіон. ін-т держ. упр. - Х. : Магістр, 2008. - 235 с. : іл., табл. - (Серія «Державне управління ХХІ століття»).
6. Адміністративно-територіальний устрій та сталий розвиток регіону : (концепт. основи та методологія) / [В.М. Бабаєв та ін.]; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т» - 2-ге вид., стер. - Х. : НТУ «ХПІ», 2008. - 315 с.
7. Кузнецов О. Л. Устойчивое развитие: научные основы проектирования в системе природа – общество – человек / О. Л. Кузнецов. –СПб., 2008. – 240 с.
8. Джерела та механізми фінансування місцевого економічного розвитку. Навчальний посібник. – К.: Центр громадської експертизи, Проект Місцевий економічний розвиток міст України, 2013. – 176 с.
9. Моделі ідентифікації макроекономічних дисбалансів в Україні : кол. моногр. / за ред. д-ра екон. наук Скрипниченко М. І. – К.: НАН України, ДУ Інститут економіки та прогнозування НАН України, 2015. – 544 с.
10. Савченко Т. Г. Економічна рівновага: сутність та класифікація / Т. Г. Савченко // Економіка і регіон. – 2010. – № 2. – С. 106-115.

13. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Верховна Рада України. – Доступно з: <http://www.rada.gov.ua>
2. Державна служба статистики України. – Доступно з: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Кабінет Міністрів України. – Доступно з: <http://www.kmu.gov.ua>
4. Міжнародний Валютний Фонд. – Доступно з: www.imf.org
5. Міжнародний банк з реконструкції та розвитку. – Доступно з: www.worldbank.org
6. Міжнародна фінансова корпорація. – Доступно з: www.ifc.org

7. Міжнародна організація праці. – Доступно з: www.ilo.org
8. ООН. – Доступно з: www.un.org
9. Світовий банк. – Доступно з: <http://www.worldbank.org.ru>
10. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року. – Доступно з: <https://igu.org.ua/sites/default/files>
11. Проект ЄС та ПРООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду»: Офіційний Веб-портал Полтавської обласної державної адміністрації. – Доступно з: <http://www.adm-pl.gov.ua/page/proekties-ta-proon-misceviy-rozvitokoriientovaniy-na-gromadu>.

Розробники _____

(підпис)

(Юлія ОРЛОВСЬКА)

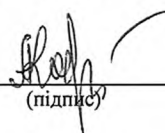
(підпис)

(Світлана МАЩЕНКО)

(підпис)

(Крістіна ДРИГОЛА)

Гарант освітньої програми _____

(підпис)

(Олена КАХОВИЧ)

Силабус затверджено на засіданні кафедри міжнародної економіки та публічного управління і адміністрування

Протокол №1 від 31 «серпня» 2020 року